

Sieci Komputerowe

Grzegorz Gutowski

Uniwersytet Jagielloński

2023/24



Ethernet

▶ Historia

Ethernet

- ▶ Historia
- ▶ IEEE 802

Ethernet

- ▶ Historia
- ▶ IEEE 802.3

Ethernet

- ▶ Historia
- ▶ IEEE 802.3
- ▶ Wersje

Ethernet

- ▶ Historia
- ▶ IEEE 802.3
- ▶ Wersje 100BASE-T
 - ▶ Duplex
 - ▶ Jeden kanał w każdą stronę
 - ▶ 125 MHz
 - ▶ 3 sygnały
 - ▶ 4b5b + NRZI + MLT-3

Ethernet

- ▶ Historia
- ▶ IEEE 802.3
- ▶ Wersje 1000BASE-T
 - ▶ Duplex
 - ▶ Cztery kanały w każdą stronę
 - ▶ 125 MHz
 - ▶ 5 sygnałów

Nadawanie większych komunikatów

- ▶ Ethernet:
 - ▶ Nagłówek ($7 \times 10101010 + 10101011$)
 - ▶ Adres odbiorcy (6)
 - ▶ Adres nadawcy (6)
 - ▶ Typ protokołu / długość komunikatu (2)
 - ▶ Dane (46-1500)
 - ▶ Suma kontrolna (4)

Wykrywanie i korekcja błędów

- ▶ Parity bit.

Wykrywanie i korekcja błędów

- ▶ Parity bit.
- ▶ Haszowanie.

Wykrywanie i korekcja błędów

- ▶ Parity bit.
- ▶ Haszowanie.
- ▶ CRC.

Wykrywanie i korekcja błędów

- ▶ Parity bit.
- ▶ Haszowanie.
- ▶ CRC.
- ▶ Kody korygujące.

Wykrywanie i korekcja błędów

- ▶ Parity bit.
- ▶ Haszowanie.
- ▶ CRC.
- ▶ Kody korygujące.

Wykrywanie i korekcja błędów

- ▶ Parity bit.
- ▶ Haszowanie.
- ▶ CRC.
- ▶ Kody korygujące.
- ▶ Ethernet: CRC32

Wykrywanie i korekcja błędów

- ▶ Parity bit.
- ▶ Haszowanie.
- ▶ CRC.
- ▶ Kody korygujące.
- ▶ Ethernet: CRC32

$$x^{32} + x^{26} + x^{23} + x^{22} + x^{16} + x^{12} + x^{11} + x^{10} + x^8 + x^7 + x^5 + x^4 + x^2 + x + 1$$

Dzielenie kanału komunikacji

▶ ALOHA

Dzielenie kanału komunikacji

- ▶ ALOHA
 - ▶ Wysyłaj!
 - ▶ Jeśli nie dostałeś potwierdzenia, to poczekaj i wysyłaj!

Dzielenie kanału komunikacji

- ▶ ALOHA
- ▶ „slotted” ALOHA

Dzielenie kanału komunikacji

- ▶ ALOHA
- ▶ „slotted” ALOHA
- ▶ CSMA/CD

Dzielenie kanału komunikacji

- ▶ ALOHA
- ▶ „slotted” ALOHA
- ▶ CSMA/CD
- ▶ Exponential Backoff

Dzielenie kanału komunikacji

- ▶ ALOHA
- ▶ „slotted” ALOHA
- ▶ CSMA/CD
- ▶ Exponential Backoff
- ▶ Tokeny

Dzielenie kanału komunikacji

- ▶ ALOHA
- ▶ „slotted” ALOHA
- ▶ CSMA/CD
- ▶ Exponential Backoff
- ▶ Tokeny
- ▶ Ethernet: już nie

Ethernet dokładniej

- ▶ Adres MAC

Ethernet dokładniej

- ▶ Adres MAC
- ▶ *Xerox internets and Ethernet local computer networks use 48-bit absolute host numbers. This is a radical departure from practices currently in use in internetwork systems and local networks. (Czerwiec 1981)*

Ethernet dokładniej

- ▶ Adres MAC
- ▶ Broadcast

Ethernet dokładniej

- ▶ Adres MAC
- ▶ Broadcast
- ▶ Protokół ARP

Ethernet dokładniej

- ▶ Adres MAC
- ▶ Broadcast
- ▶ Protokół ARP
- ▶ Switche

Ethernet dokładniej

- ▶ Adres MAC
- ▶ Broadcast
- ▶ Protokół ARP
- ▶ Switche
- ▶ Cykle

Ethernet dokładniej

- ▶ Adres MAC
- ▶ Broadcast
- ▶ Protokół ARP
- ▶ Switche
- ▶ Cykle
- ▶ VLANy

Gdzie to wszystko jest zaimplementowane?

Sieci mobilne

▶ WiFi.

Sieci mobilne

- ▶ WiFi.
- ▶ Sieci komórkowe.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.
- ▶ Błędy.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.
- ▶ Błędy.
- ▶ Współdzielenie kanału komunikacji.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.
- ▶ Błędy.
- ▶ Współdzielenie kanału komunikacji.
- ▶ „Sprawiedliwy” podział zasobów.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.
- ▶ Błędy.
- ▶ Współdzielenie kanału komunikacji.
- ▶ „Sprawiedliwy” podział zasobów.
- ▶ Punkty dostępowe.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.
- ▶ Błędy.
- ▶ Współdzielenie kanału komunikacji.
- ▶ „Sprawiedliwy” podział zasobów.
- ▶ Punkty dostępowe.
- ▶ Połączenie z większymi sieciami.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.
- ▶ Błędy.
- ▶ Współdzielenie kanału komunikacji.
- ▶ „Sprawiedliwy” podział zasobów.
- ▶ Punkty dostępowe.
- ▶ Połączenie z większymi sieciami.
- ▶ Mobilność urządzeń.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.
- ▶ Błędy.
- ▶ Współdzielenie kanału komunikacji.
- ▶ „Sprawiedliwy” podział zasobów.
- ▶ Punkty dostępowe.
- ▶ Połączenie z większymi sieciami.
- ▶ Mobilność urządzeń.
- ▶ Energia.

Zagadnienia

- ▶ Specyfika kanału komunikacji.
- ▶ Błędy.
- ▶ Współdzielenie kanału komunikacji.
- ▶ „Sprawiedliwy” podział zasobów.
- ▶ Punkty dostępowe.
- ▶ Połączenie z większymi sieciami.
- ▶ Mobilność urządzeń.
- ▶ Energia.
- ▶ Bezpieczeństwo.

Specyfika kanału komunikacji

- ▶ Słabnący sygnał.

Specyfika kanału komunikacji

- ▶ Słabnący sygnał.
- ▶ Zakłócenia.

Specyfika kanału komunikacji

- ▶ Słabnący sygnał.
- ▶ Zakłócenia.
- ▶ Autozakłócenia.

Specyfika kanału komunikacji

- ▶ Słabnący sygnał.
- ▶ Zakłócenia.
- ▶ Autozakłócenia.
- ▶ Problemy z obserwacją innych uczestników.

Specyfika kanału komunikacji

- ▶ Słabnący sygnał.
- ▶ Zakłócenia.
- ▶ Autozakłócenia.
- ▶ Problemy z obserwacją innych uczestników.
- ▶ Problem ukrytej stacji.

Specyfika kanału komunikacji

- ▶ Słabnący sygnał.
- ▶ Zakłócenia.
- ▶ Autozakłócenia.
- ▶ Problemy z obserwacją innych uczestników.
- ▶ Problem ukrytej stacji.
- ▶ Problem eksponowanej stacji.

Specyfika kanału komunikacji

- ▶ Słabnący sygnał.
- ▶ Zakłócenia.
- ▶ Autozakłócenia.
- ▶ Problemy z obserwacją innych uczestników.
- ▶ Problem ukrytej stacji.
- ▶ Problem eksponowanej stacji.
- ▶ Kształtowanie wiązki.

Specyfika kanału komunikacji

- ▶ Słabnący sygnał.
- ▶ Zakłócenia.
- ▶ Autozakłócenia.
- ▶ Problemy z obserwacją innych uczestników.
- ▶ Problem ukrytej stacji.
- ▶ Problem eksponowanej stacji.
- ▶ Kształtowanie wiązki.
- ▶ QAM w WiFi.

Role punktów dostępowych

- ▶ AP w WiFi.
- ▶ BTS w GSM.

Role punktów dostępowych

- ▶ AP w WiFi.
- ▶ BTS w GSM.
- ▶ Nawiązywanie połączenia.

Role punktów dostępowych

- ▶ AP w WiFi.
- ▶ BTS w GSM.
- ▶ Nawiązywanie połączenia.
- ▶ Sterowanie komunikacją.

Role punktów dostępowych

- ▶ AP w WiFi.
- ▶ BTS w GSM.
- ▶ Nawiązywanie połączenia.
- ▶ Sterowanie komunikacją.
- ▶ Przekazywanie połączeń.

Role punktów dostępowych

- ▶ AP w WiFi.
- ▶ BTS w GSM.
- ▶ Nawiązywanie połączenia.
- ▶ Sterowanie komunikacją.
- ▶ Przekazywanie połączeń.
- ▶ Bezpieczeństwo.

Błędy komunikacji

- ▶ CRC, kody korygujące (LDPC).

Błędy komunikacji

- ▶ CRC, kody korygujące (LDPC).
- ▶ ACK, ARQ w WiFi.

Współdzielenie kanału komunikacji

- ▶ Ukryte konflikty.

Współdzielenie kanału komunikacji

- ▶ Ukryte konflikty.
- ▶ RTS, CTS w WiFi.

Bezpieczeństwo WiFi

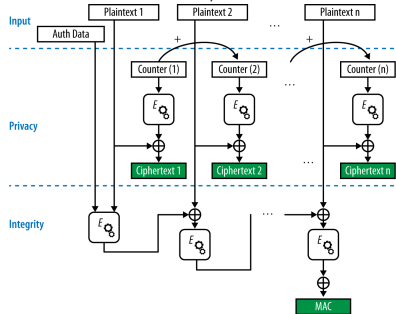
- ▶ szyfrowanie kluczem symetrycznym AES

Bezpieczeństwo WiFi

- ▶ szyfrowanie kluczem symetrycznym AES
- ▶ CCMP

Bezpieczeństwo WiFi

- ▶ szyfrowanie kluczem symetrycznym AES
- ▶ CCMP = CTR + CBC-MAC



źródło: Gast, *802.11ac: A Survival Guide*

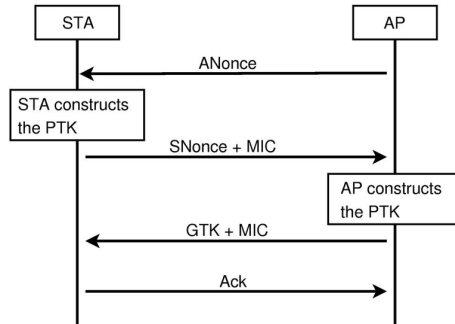
Bezpieczeństwo WiFi

- ▶ szyfrowanie kluczem symetrycznym AES
- ▶ CCMP = CTR + CBC-MAC
- ▶ WPA-PSK

Bezpieczeństwo WiFi

- ▶ szyfrowanie kluczem symetrycznym AES
- ▶ CCMP = CTR + CBC-MAC

- ▶ WPA-PSK, 4-way handshake



$$PTK = Hash(Key, ANonce, SNonce, APMAC, STAMAC)$$

Bezpieczeństwo WiFi

- ▶ szyfrowanie kluczem symetrycznym AES
- ▶ CCMP = CTR + CBC-MAC
- ▶ WPA-PSK, 4-way handshake

$$PTK = Hash(Key, ANonce, SNonce, APMAC, STAMAC)$$

- ▶ WPA-Enterprise

Bezpieczeństwo WiFi

- ▶ szyfrowanie kluczem symetrycznym AES
- ▶ CCMP = CTR + CBC-MAC
- ▶ WPA-PSK, 4-way handshake

$$PTK = Hash(Key, ANonce, SNonce, APMAC, STAMAC)$$

- ▶ WPA-Enterprise
- ▶ SAE (Diffie-Hellman) w WPA3

Połączenie z większymi sieciami

- ▶ WiFi + Ethernet

WiFi

- ▶ Zmiana AP w WiFi.

WiFi

- ▶ Zmiana AP w WiFi.
- ▶ Negocjacja prędkości.

WiFi

- ▶ Zmiana AP w WiFi.
- ▶ Negocjacja prędkości.
- ▶ point-to-point WiFi.

WiFi

- ▶ Zmiana AP w WiFi.
- ▶ Negocjacja prędkości.
- ▶ point-to-point WiFi.
- ▶ Ramka WiFi.

WiFi

- ▶ Zmiana AP w WiFi.
- ▶ Negocjacja prędkości.
- ▶ point-to-point WiFi.
- ▶ Ramka WiFi.
- ▶ Oszczędzanie energii.

Inne sieci bezprzewodowe

▶ LTE.

Inne sieci bezprzewodowe

- ▶ LTE.
- ▶ Ad-hoc.

Inne sieci bezprzewodowe

- ▶ LTE.
- ▶ Ad-hoc.
- ▶ Sensor networks.

Inne sieci bezprzewodowe

- ▶ LTE.
- ▶ Ad-hoc.
- ▶ Sensor networks.
- ▶ Bluetooth.

Inne sieci bezprzewodowe

- ▶ LTE.
- ▶ Ad-hoc.
- ▶ Sensor networks.
- ▶ Bluetooth.
- ▶ Zigbee.

Gdzie to wszystko jest zaimplementowane?